



Warszawa, dnia 23 kwietnia 2020 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

PS1.056.1.2020

Pani

Odpowiadając na Pani wystąpienia z dnia 9 lutego 2020 r. oraz z dnia 20 lutego 2020 r. (otrzymane drogą elektroniczną), zawierające prośbę o wyjaśnienie zasad opodatkowania podatkiem od spadków i darowizn oraz wniosek o zniesienie obowiązku zgłaszania darowizn, na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), uprzejmie wyjaśniam.

Wystąpienia Pani zostały zakwalifikowane jako petycja, w rozumieniu przepisów ustawy o petycjach. Zgodnie bowiem z art. 2 ust. 3 tej ustawy, przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

W kwestii wyjaśniania zasad opodatkowania podatkiem od spadków i darowizn, podkreślenia wymaga, iż Ministerstwo Finansów od wielu lat prowadzi różnego rodzaju akcje informacyjne i edukacyjne, w celu przybliżenia podatnikom zasad opodatkowania, w tym podatkiem od spadków i darowizn.

Wyjaśnienia z tego zakresu są dostępne na stronach internetowych, m.in. na portalach: podatki.gov.pl (w folderze/kafelku PCC i SD) oraz gov.pl (w zakładce dla obywatela, folderze Podatki).

Dodatkowo, cyklicznie wydawana jest broszura o zasadach opodatkowania spadków i darowizn, która w wersji z 2019 roku, jest dostępna także na stronie:

https://www.podatki.gov.pl/media/5852/zasady_opodatku_spadkow_i_darowizn_2019.pdf

Aktualne i wyczerpujące informacje, co do zakresu lub sposobu stosowania przepisów prawa podatkowego, można również uzyskać w najbliższym urzędzie skarbowym, osobiście lub telefonicznie (w zależności od istniejących ograniczeń w możliwości dotarcia do urzędu), a także telefonicznie w dowolnym urzędzie skarbowym lub na infolinii Krajowej Informacji Skarbowej.

Krajowa Informacja Skarbowa czynna jest od poniedziałku do piątku, a informacje podatkowe można uzyskać w godzinach od 8.00 do 16.00 (*godziny obowiązujące od 17 marca 2020 r. do odwołania*), dzwoniąc pod numer telefonu 801 055 055 (z telefonu stacjonarnego) lub 22 33 00 330 (z telefonu komórkowego).

Mając na względzie także edukacyjny walor odpowiedzi udzielanych składającym petycje (*są one ogólnodostępne na stronie internetowej Ministerstwa Finansów*), pragnę wyjaśnić, iż określone w przepisach ustawy o podatku od spadków i darowizn zasady opodatkowania nieodpłatnego nabycia majątku przez nabywców zaliczanych do kręgu najbliższej rodziny osoby, od której lub po której nabyły nieodpłatnie majątek, nie są określone w sposób korzystniejszy ze względu na fakt, że w chwili nabycia obdarowany lub spadkobierca mieszkali – odpowiednio – z darczyńcą lub spadkodawcą.

Co warte podkreślenia, wszystkie osoby mają prawo do nieopodatkowanego nabycia majątku do wysokości kwoty wolnej od podatku, bez obowiązku zgłaszania nabycia organowi podatkowemu.

Zgodnie art. 9 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2019 r. poz. 1813), zwanej dalej: „*upsd*”, kwoty wolne od podatku w przypadku majątku nabytego od jednej osoby w okresie 5 lat wynoszą w I grupie podatkowej - do której zalicza się najbliższa rodzina - 9.637 zł dla każdego nabywcy.

W przypadku osób spoza kręgu najbliższej rodziny, zgodnie z przepisami ww. art. 9 *upsd* kwoty wolne od podatku, w przypadku majątku nabytego od jednej osoby w okresie 5 lat, wynoszą: 7.276 zł dla II grupy podatkowej (dalsza rodzina), a dla pozostałych osób, w tym obcych, 4.602 zł.

Kwoty wolne od podatku przysługują odrębnie dla nabycia od każdej osoby, bez względu na jakie cele zostaną przeznaczone otrzymane środki pieniężne lub inne rzeczy i prawa majątkowe, a zatem i na cele wskazane w petycji z dnia 20 lutego br.

W przypadku nieodpłatnego nabycia rzeczy lub praw majątkowych, w tym środków pieniężnych tytułem darowizny, w praktyce w większości przypadków wartość darowizn, w szczególności od osób obcych i dalszej rodziny, mieści się w kwotach wolnych od podatku.

Będąc osobą zaliczaną do kręgu najbliższej rodziny i nabywając darowiznę lub spadek o wartości przekraczającej ww. kwotę wolną od podatku (9.637 zł), można skorzystać z całkowitego zwolnienia od podatku.

Zgodnie bowiem z art. 4a upsd, zwolnione od podatku jest nabycie, w tym tytułem dziedziczenia lub darowizny, własności rzeczy lub praw majątkowych od osób najbliższych, bez limitu i bez względu na cel na jaki otrzymany majątek zostanie spożytkowany, przy spełnieniu warunku zgłoszenia przedmiotów nabycia naczelnikowi urzędu skarbowego w terminie 6 miesięcy od dnia powstania obowiązku podatkowego. W przypadku gdy przedmiotem nabycia tytułem darowizny lub polecenia darczyńcy są środki pieniężne, w celu skorzystania ze zwolnienia należy dodatkowo udokumentować ich otrzymanie w sposób określony w ww. art. 4a upsd.

Obowiązek dokonywania zgłoszenia został wprowadzony w celu zapewnienia szczelności systemu podatkowego, a także uzyskania pewności prawnopodatkowej odnośnie nabytego majątku. Postulowana na przez Panią rezygnacja z tego wymogu, w wystąpieniu z 20 lutego br., a w efekcie jego brak, stanowiłby istotne zagrożenie dla szczelności systemu podatkowego. W konsekwencji, wpłynęłoby to bowiem nie tylko na znaczne zmniejszenie dochodów gmin, jako beneficjentów wpływów z podatku od spadków i darowizn, ale także mogłoby skutkować ukrywaniem rzeczywistych dochodów oraz unikaniem opodatkowania podatkiem dochodowym. Podatnicy mogliby bowiem, dokumentując źródła pochodzenia majątku, w dowolnym momencie, powołać się na otrzymanie darowizny.

Zniesienie wymogu zgłaszania nabycia majątku tytułem darowizny (spadku) byłoby też sprzeczne z Pani wnioskiem z 9 lutego br., o wprowadzenie dodatkowych kontroli, m.in.: kontroli złożenia deklaracji podatkowej od spadków i darowizn od otrzymanego mieszkania lub samochodu.

Organy podatkowe zajmują się sprawdzaniem nieujawnionych źródeł przychodów podatników, traktując to zadanie, jako jeden z priorytetowych obszarów kontrolnych.

Weryfikacja źródeł pochodzenia posiadanego przez podatników majątku, już obecnie, jest dokonywana nie tylko w przypadkach jego nabycia w spadku lub darowiźnie, ale przede wszystkim na etapie - sugerowanym przez Panią do wprowadzenia – wydatkowania przez podatników znacznych kwot pieniędzy (np. na zakupu samochodu lub mieszkania).

Przedstawiając powyższe uprzejmie informuję, że obecnie nie jest planowane podejmowanie inicjatywy legislacyjnej w zakresie nowelizacji ustawy o podatku od spadków i darowizn we wskazanym przez Panią zakresie.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że:

- zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji może być przedmiotem skargi,
- na stronie internetowej Ministerstwa Finansów (<https://www.gov.pl/web/finanse/petycje-zalatw-sprawie>) opublikowana jest "KLAUZULA INFORMACYJNA dotycząca przetwarzania danych osobowych w związku z wniesionymi do Ministerstwa Finansów skargami, wnioskami i petycjami".

Z upoważnienia Ministra Finansów
Justyna Przekopiak
Dyrektor
Departamentu Podatków Sektorowych,
Lokalnych oraz Podatku od Gier
/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/